

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון א' תסא
ערב שבת קודש פ' נשא | באה"ק: בהעלותך,
י"ב סיון ה'תשפ"ב

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', "חיילי בית דוד" - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חבי"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

ע"ב שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ומאה ועשרים שנה להולדתו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

ב"ה

דבר מלכות

3

אויפשטורעמען וועלטן: "ווי וואנט משיח נאו"! / משיחת שי"פ נשא התשמ"ב

זמן הגאולה

9

ליובאוויטש איננה מתביישת בזה, ואשרינו שזכינו לכך / הזמן הנכחי באור הגאולה

כתב יד קודש

12

פס"ד בשו"ע שבע"ש צ"ל מעימה מכל תבשיל / צילום מהגהת מאמר ד"ה אתה הראת היתשמ"ז

יחי המלך

סניף ארה"ב: 383 Kingston Ave. #38, Brooklyn, NY 11213

סניף ארץ הקודש: ת.ד. 2025 כפר חב"ד, 60840 • טל': (03) 960-0667 • פקס: (03) 960-7219

דואר אלקטרוני: kuntres.yechi@gmail.com • אינטרנט: www.moshiach.net/blind

אויפשטורעמען וועלטן: "ווי וואנט משיח נאוי!"

יהודים הם מאמינים (בני מאמינים), ולכן מאמינים ש"ואוהב את יעקב גו" ללא שום ספק - אלא שזהו בהעלם, ובני ישראל תובעים שיהי' בגלוי! ● לאחר שבני ישראל נמצאים בגלות וסובלים צרות צרורות כבר למעלה מ-1900 שנה - טוען יהודי: "במה אהבתנו"?! לא רואים שום אהבה בגלוי! ● ובמילא זועק והופך עולמות - שמשיח צריך לבוא למטה מעשרה טפחים! ● היתכן שיהודי ימצא בגלות, ובמעמד ומצב ד"טוחן בבית האסורים כו' - הרי הוא בן מלך?! ● תרגום חפשי משיחת ש"פ נשא ה'תשמ"ב - בלתי מוגה

הנחה: "ועד הנחות התמימים". תרגום ועריכה: מערכת "יחי המלך"

פסוקים אלו בענין אהבה מדברים על ג' בחינות בחסדים: תפארת, נצח והוד (וכנגדם מובאים ג' הפסוקים).

ויש לבאר כמה ענינים בלתי מובנים בזהר זה שלא נתבארו בהערות אאמור"ר (בהסתמכו על-כך שיבינו זאת לבד):

(א) תוכן מאמרו של רשב"י הוא: למרות שכתוב "ה' שמעתי שמעך יראתי", אעפ"כ "אנן - בחביבותא תליא מלתא", זאת-אומרת - שאצלנו ("אנן") יהי' רק ענין האהבה (חביבותא) ולא ענין היראה.

ולכאורה, כשם שהפסוק (שרשב"י שוללו בנוגע ל"אנן") "ה' שמעתי שמעך יראתי" מדבר על יראת האדם מה', כך גם הענין ד"חביבותא", האהבה שנדרשת, היתה צריכה להיות אהבת האדם לה' - אבל בפועל רואים,

א. בהערות אאמור"ר¹ על הזהר² בפרשתינו, מבאר את הזהר שאומרים בתיקון ליל שבועות וקשור למתן תורה:

"חדי רבי שמעון ואמר, ה' שמעתי שמעך יראתי³ [פסוק שנאמר בהפטורה דחג השבועות]. אמר, התם יאות הוה למהוי דחל, אנן בחביבותא תליא מלתא, דכתיב⁴ ואהבת את ה' אלקיך, וכתיב⁵ מאהבת ה' אתכם, וכתיב⁶ אהבתי אתכם אמר ה'".

מבאר אאמור"ר בהערותיו, ששלושת

(1) לקוטי לוי"צ לזח"ג ס"ע שנה ואילך.

(2) אד"ר - ח"ג כחכ, א.

(3) חבקוק ג, ב.

(4) דברים ו, ה.

(5) ואתחנן ז, ח.

(6) מלאכי א, ב.

"בחביבותא". וכפי שרואים בפועל, שדוקא כאשר ישנה אהבה בין האדם לזולתו הוא מגלה לו דברים שמונחים בפנימיות לבבו¹², ועד"ז בנדון-דידן - ע"י ענין החביבות והאהבה נפעל גילוי רזי תורה ע"י רשב"י, שבהעדר אהבה זו היו נמצאים בפנימיות ובהעלם.

ולכן רשב"י מדגיש דוקא כאן את ענין האהבה (ולא יראה), משום שה"מלתא" הפרטית בנדון זה - גילוי רזי תורה - תלוי דוקא בענין האהבה ("בחביבותא תליא").

ועל-דרך הענין ד"ברכנו אבינו"¹³ שנפעל דוקא על-ידי "כולנו כאחד"¹³ - אהבת ישראל; ועד"ז כשצריך להיות גילוי רזי תורה הרי זה נפעל ע"י "כולנו כאחד", בדרך חיבה ואהבה ביניהם, שאזי ניתוסף גם בה"ברכנו אבינו", היינו אהבת ה' לישראל, ובמילא הזמן אז יותר מתאים לגילוי רזי תורה.

ג. וכיון שעבור ה"מלתא" - גילוי רזי תורה, דרוש להיות "אנן בחביבותא" - ענין האהבה בין בני ישראל בתכלית השלימות, מביא ע"כ רשב"י שלשה פסוקים - "ואהבת את ה' אלקיך", "מאהבת ה' אתכם" ו"אהבתי אתכם וגו'" - כי עי"ז ישנה אהבת ישראל בשלימות:

כאשר היהודי פועל ע"י עבודתו הוא שתהי' לו אהבת ה' - "ואהבת את ה' אלקיך" (הפסוק הראשון שמביא רשב"י) - הרי הקב"ה מתנהג "מדה כנגד מדה"¹⁴ ואוהב את ישראל כמ"ש "מאהבת ה' אתכם" ו"אהבתי אתכם וגו'" - וכיון שהיהודי אוהב מה שהאוהב אוהב¹⁵, והאוהב (הקב"ה) אוהב את

שרק הפסוק הראשון שמביא רשב"י - "ואהבת את ה' אלקיך" - מדבר על אהבת האדם לה', משא"כ שני הפסוקים האחרים - "מאהבת ה' אתכם" ו"אהבתי אתכם וגו'" - מדברים על אהבת הקב"ה לבני ישראל!?

ב) "קלאָץ קשיא": איך יתכן שרשב"י בא ושולל יראה זו באומרו "אנן בחביבותא תליא מלתא"? הרי "ה' שמעתי שמעך יראתי" הוא פסוק בתורה, ו"התורה היא נצחית"⁷, ובפרט שהנביא חבקוק אמר זאת וחוזרים על-כך בכל שנה בהפטורה דחג השבועות,

זאת בנוסף לכך שיראת ה' היא מצוה בתורה ודבר המוכרח בעבודת ה', ומקרא מלא דיבר הכתוב⁸: "את ה' אלקיך תירא", ובפרט - כמבואר בתניא⁹ - ששלימות העבודה היא יראה, וכידוע שאהבה ויראה (דחילו ורחימו) הן "תרין גדפין" שעל-ידם מתעלים בהעבודה דתורה ומצוות¹⁰, ויראה היא גם השרש לכל מצות לא תעשה¹¹ וכו' וכו' עם עוד כמה ראיות על הכרח ענין היראה;

ואם-כן, כיצד שוללים את העבודה מתוך יראה ואומרים ש"אנן בחביבותא תליא מלתא"!

ג) מהי ההוראה מזהר זה בעבודת האדם?
 ב. ויש לומר בדרך אפשר, שהביאור לזה שרשב"י שולל כאן את ענין היראה ומדגיש את ענין האהבה - טמון במילים ("אנן בחביבותא) **תליא מלתא**":

ה"מלתא" שמדובר עליו כאן - הוא ענין גילוי רזי תורה (ע"י רשב"י); וזאת אומר רשב"י: ה"מלתא" (גילוי רזי תורה), תלוי דוקא בענין החביבות והאהבה -

12) ראה אגה"ק סט"ז - קכב, סע"ב ואילך.
 13) ברכת "שים שלום" (בתפלת העמידה). וראה תניא פל"ב.
 14) פס"ז (לקח טוב) עה"פ שמות ו, ג. וראה סוטה ט, ב.
 15) "היום יום" כ"ח ניסן. "התמים" חוברת ד' ע' מה

7) תניא רפ"ז.
 8) ואתחננו, יג. עקב י, כ.
 9) פמ"א.
 10) תקו"ז ת"י (כה, ב). תניא פ"מ.
 11) תניא רפ"ד.

ו"אהבתי אתכם וגו'", מובן ששני פסוקים אלו מבטאים שתי דרגות באהבת הקב"ה לבני ישראל.

ויש לומר הביאור בזה:

הכתוב "מאהבת ה' אתכם" מופיע בפ' ואתחנן, כאשר בני" עמדו להכנס לארץ ישראל, "ארץ טובה ורחבה"¹⁹ באותות ומופתים וכו', דהיינו, שאהבת הקב"ה לבני" היתה אז באופן גלוי עם חסדים מגולים.

ואם-כן, הכתוב "מאהבת ה' אתכם" מדבר על אהבה גלוי' וחסדים מגולים של הקב"ה לבני ישראל.

משא"כ הכתוב "אהבתי אתכם אמר ה'" נאמר במלאכי לאחר חורבן בית ראשון, כאשר אהבת ה' לישראל היתה בהעלם.

וכמוכח משאלת בני" בהמשך (לדברי הקב"ה "אהבתי אתכם"): "במה אהבתנו הלא אח עשו ליעקב"? והקב"ה עונה²⁰ "ואוהב את יעקב ואת עשו שנאתי".

מזה גופא ששואלים "במה אהבתנו" וזקוקים להגייע לתירוץ "ואוהב את יעקב ואת עשו שנאתי" – מובן שאהבת הקב"ה אינה בגלוי, כי אם מדובר באהבה גלוי' – מדוע שואלים "במה אהבתנו", ולשם מה צריכים להגייע למענה ד"ואוהב את יעקב ואת עשו שנאתי"?! באם בני ישראל נמצאים בארץ טובה ורחבה, והגויים הם אלו שסובלים ('ווערן אויסגעריסן') – אין צורך לשאול "במה אהבתנו", ולא זקוקים לראיות על אהבת הקב"ה לישראל ('ואוהב את יעקב וגו').

אלא שבני ישראל נמצאים במצב ד"גלינו מארצנו"²¹, לא רואים את אהבת ה' לישראל באופן גלוי, ואדרבה כו' – לכן טוענים בני

ישראל (כמ"ש בשני הפסוקים האחרים שמביא רשב"י), לכן גם היהודי אוהב את ישראל בשלימות.

ונמצא, שעל-ידי עבודת האדם באהבת ה', הוא מגייע גם לאהבת ישראל בשלימות (בתור חלק מעבודתו באהבת ה').

וכמבואר בתניא פרק לב, אשר ענין אהבת ישראל נפעל ע"י הידיעה וההתבוננות בזה ש"מי יודע גדולתן ומעלתן בשרשן ומקורן באלקים חיים, בשגם שכולן מתאימות ואב א' לכולנה ולכן נקראו כל ישראל אחים ממש כו".

ועפ"ז מובן, שכל ג' הפסוקים (המדברים על אהבה) קשורים בעבודת ישראל למטה (בנדוד^ד), מאחר שמטרת שלשתם לגרום ולהביא את ענין אהבת ישראל, כנ"ל.

ויש לומר, שג' אהבות אלו (בג' הפסוקים) הם על-דרך ג' העטרות שמובאים במדרש¹⁶ (כמדובר בהמאמר¹⁷) – "משל למלך שבני המדינה עטרו לו ג' עטרות, מה עשה המלך נתן בראשו אחת ושתיים בראשם של בניו כו".

"ואהבת את ה' אלקיך" הוא ע"ד העטרה שנתן המלך בראשו, והפסוקים "מאהבת ה' אתכם" ו"אהבתי אתכם וגו'" הם ע"ד ב' העטרות שנתן המלך בראשם של בניו. וכשם שכל ג' עטרות הנ"ל עטרו בני ישראל (ע"ד "מט"ט קושר כתרים כו"¹⁸), עד"ז כל ג' האהבות קשורות לעבודת בני" למטה, כנ"ל.

ד. מאחר שרשב"י מביא ב' פסוקים אודות אהבת הקב"ה לישראל – "מאהבת ה' אתכם

(קפח, א). וראה סה"ש ה'ש"ת ע' 2 ואילך. וראה שיחת ל"ג בעומר תשמ"ב ס"ד (בהנחה ש"ל ע"י וועד הנחות התמימים").

16) ויק"ר פכ"ד, ח.

17) המאמר (כעין שיחה) שנאמר בהתוועדות זו (ד"ה צאינה וראינה).

18) ראה הערה בסה"מ תש"ד ע' 111.

19) שמות ג, ח.

20) מלאכי שם, ב-ג.

21) נוסח תפלת מוסף דיו"ט.

ישראל: "במה אהבתנו"!

ד"טוחן בבית האסורים כו"מ²⁷ – הרי הוא בן מלך?

אפילו כשמדובר על עבד, מחוייב אדונו לספק לו כל צרכיו²⁸; אבל אתה (הקב"ה) בחרת לך עבד כזה שהוא בן מלך²⁹ – שהרי כל יהודי הוא בנו של הקב"ה, ויתירה מזו, התורה אומרת שכל ישראל **מלכים** הם³⁰ – וא"כ עליך לשלם לו בהתאם לכך.

ובפועל, לא רק שלא משלמים לו באופן גלוי, אלא עוד בני ישראל נמצאים בגלות!

לאחרי כל השנים שעברו בגלות, בודאי כבר הגיע הזמן שאהבת הקב"ה לישראל תהי' בגלוי!

ולכן כאמור, כל זמן שנמצאים עדיין בגלות צריכים להתפלל, לתבוע, להרעיש בעולם ולהסעיר עולמות ("אויפשטורעמען וועלטן") – "זוי וואַנט משיח נאָו!"

וכפי הדין³¹, שכאשר חסר ליהודי משהו עליו להתפלל לה' ולבקש שימלא חסרונו.

ו. ישנם כאלו המתלבשים ב"איצטלא של יראת שמים", ואומרים שזה לא הסדר והדרך שלהם לבקש ולתבוע מהקב"ה...

מה זאת-אומרת ש"זה לא הסדר שלהם"? – הרי זה לא ענין של סדר או לא סדר, מדובר במצות עשה מן התורה שכאשר ליהודי חסר דבר מסויים, ועאכו"כ כאשר מדובר על חסרון הגאולה – עליו להתפלל להקב"ה ולבקש שימלא חסרונו.

אמנם יש לעשות זאת "שלא על מנת לקבל פרס"³², אבל הא גופא רצונו של הקב"ה

אמנם יהודים הם מאמינים (בני מאמינים)²², ולכן מאמינים ש"ואוהב את יעקב גו" ללא שום ספק – אלא שזהו בהעלם, ובני ישראל תובעים שיהי' בגלוי! ה. כידוע מענה אדמו"ר המהר"ש לאדמו"ר הצ"צ²³

[בהמשך לשאלת אדמו"ר המהר"ש על הקץ שנאמר על אותה שנה: מדוע לא בא אז משיח? ומענה אדמו"ר הצ"צ שבאותה שנה נדפס הלקר"ת, אמר על-כך אדמו"ר המהר"ש:]: רוצים וצריכים ("מזויל און מ'דאָרף האַבן") ביאת משיח צדקנו בפועל ממש למטה מעשרה טפחים!

כלומר, ללא הבט ע"כ שנדפס הלוקטי תורה [וידוע מה שאמר הרבי (מהורש"ב) נ"ע²⁴, שכאשר יושב בחדרו ולומד לקוטי תורה הוא מרגיש עצמות ומהות, "ידעתיו"²⁵ הייתיו²⁶], אעפ"כ זה לא מספיק, אלא צריכים ותובעים ביאת משיח צדקנו למטה מעשרה טפחים **באופן גלוי!**

ובפרט לאחר שבני ישראל נמצאים בגלות וסובלים צרות צרורות כבר למעלה מ-1900 שנה – טוען יהודי: "במה אהבתנו"?! לא רואים שום אהבה בגלוי!

ובמילא זועק היהודי והופך עולמות ("קערט וועלטן") – שמשח צריך לבוא למטה מעשרה טפחים!

היתכן שיהודי ימצא בגלות, ובמעמד ומצב

(22) שבת צז, א.

(23) לקו"ש ח"ו ע' 80 הע' 70. וראה "יחי המלך" קלז ע' 8. קעו ע' 7. ועוד.

(24) סה"ש תש"ג ע' 63. תש"ה ס"ע 85.

(25) ספר העיקרים מ"ב ספ"ל. מד"ש אבות פ"ו, ז.

(26) ראה סה"ש הש"ת ע' 27. ועוד (ראה בהנסמן בנצי"ז שם).

(27) תניא פל"א (מ, סע"א ואילך).

(28) קידושין כב, א.

(29) ראה ברכות פ"א מ"ב. וראה גם משנה ב"מ רפ"ז.

(30) תקו"ז בהקדמה (א, ב).

(31) רמב"ם הל' תפלה פ"א ה"א. וראה סהמ"צ להצ"צ קטו, א. וראה סה"מ תקס"ד ס"ע קו ואילך.

(32) אבות פ"א מ"ג.

והנה, בפסוק האחרון ("אהבתי אתכם וגו'") ישנה מעלה לגבי הפסוק "מאהבת ה' אתכם" (אהבה גלויה), כי אהבה מכוסה מגיעה לדרגות הכי תחתונות במצב של גלות, משא"כ בפסוק "מאהבת ה' אתכם" מדובר על אהבה בזמן שבני ישראל עומדים להכנס ל"ארץ טובה ורחבה" עם מופתים וכו' [ואין היא מגיעה לדרגות הכי תחתונות].

אמנם בפרטיות, גם בזמן שבני"י היו במדבר ה' הענין ד"אהבתי אתכם וגו'" (בדקות), היינו, אהבת ה' לישראל באופן מכוסה. וכמבואר במדרשי חז"ל³⁷ שג' ימים לאחר מתן-תורה יכלו בני ישראל להכנס לארץ טובה ורחבה, ואילו זכו היתה באה אז הגאולה האמיתית והשלימה³⁸; אלא שאירע מה שאירע, וה' החטא וכו' שהביא להארכת זמן בני ישראל במדבר **ארבעים שנה** – ואכן ה' אז מעין הענין ד"אהבתי אתכם וגו'", אהבת הקב"ה לישראל בזמן בלתי רצוי.

אבל, בסיום הארבעים שנה ה' הענין ד"מאהבת ה' אתכם" – כניסה ל"ארץ טובה ורחבה" וכו'.

ומכך מובן במכל-שכן וקל-וחומר בנוגע לגלות הנוכחית שנמשכת כבר למעלה מ-1900 שנה – שבודאי כבר צריכה לבוא הגאולה!

ח. ויה"ר שאכן תבוא הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו למטה מעשרה טפחים, בגלוי ובאופן ד"מיד הן נגאלין³⁹, תיכף ומיד.

וכנזכר לעיל⁴⁰ פתגמו של אדמו"ר המהר"ש שרוצים וצריכים את ביאת משיח צדקנו בפועל ממש למטה מעשרה טפחים –

– שכאשר יהודי נמצא בגלות עליו לבקש את משיח צדקנו, ובמילא יש לבקש זאת כי **הקב"ה כך רוצה**, והרי זה "שלא על מנת לקבל פרס" [וכמשנ"ת בשיחות שלפנ"ז בארוכה³³].

ולכן, בכל תפלה ותפלה ובכל יום ויום – הן בימות החול והן בשבת ויום טוב, ואפילו בזמן ד"רעוא דרעיון" – אומר כל יהודי לאחרי הקדמת ג' ברכות הראשונות וכו': "ותחזינה עינינו בשוּבך לציון ברחמים!"

ולאחרי "מודים" וברכת "שים שלום" (ענין המשכת השלום למטה מעשרה טפחים) אומרים: "שיבנה בית המקדש במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך!"

ונוסף לזה – הרי "שיבנה בית המקדש במהרה בימינו" נכתב במסכת אבות³⁴ ונכלל בגדר "דבר משנה", וידוע ש"טעה בדבר משנה חוזר"³⁵ כיון שמלכתחילה אי אפשר לטעות בדבר משנה.

ז. ונחזור לעניננו:

הטעם לזה שרשב"י מביא שלשה פסוקים לענין "אנן בחביבותא תליא מלתא" (ה"מלתא" דגילוי רזי תורה) – מכיון ששלימות הענין דאהבת ישראל מתגלה דוקא ע"י שלשת האהבות (שכולן קשורות לעבודת האדם, כנ"ל³⁶), וכדלקמן.

תחילה מובא הפסוק "ואהבת את ה' אלקיך", אח"כ הפסוק "מאהבת ה' אתכם" המדבר על אהבה גלויה וחסדים מגולים (מהקב"ה לבני), ולאחר-מכן הפסוק "אהבתי אתכם וגו'" המדבר על אהבה בהעלם וחסדים מכוסים, אהבת הקב"ה לבני ישראל בזמן הגלות וכו'.

37 (ספרי דברים א, ב. רש"י בהעלותך י, כט. שם, לג. ועוד.

38 ראה שמו"ר רפל"ב. זח"ג רכא, א. ועוד.

39 רמב"ם הל' תשובה פ"ז ה"ה.

40 ריש ס"ה.

33 ס"ג ואילך (בהנחה שי"ל ע"י 'ועד הנחות התמימים').

34 פ"ה מ"כ.

35 כתובות פד, ב. טושו"ע חו"מ רסכ"ה.

36 ס"ג.

ויקויים היעוד⁴⁵ "יחינו מיומיים ביום השלישי יקימנו ונחי' לפניו" – בנין בית המקדש השלישי, בגאולה השלישית שאין אחרי' גלות, ע"י ה"גואל אחרון"⁴⁶, במהרה בימינו ממש.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א הורה להכריז עתה את כל ההכרזות הדרושות, והכריזו על ה"דינער" עבור ישיבת תו"ת ואודות סיום כתיבת ס"ת ע"י בית חב"ד דבופולו. אח"כ אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "מ'זאל מכריז זיין אז משיח קומט" [= שיכריזו שמישיח בא!!] אחר שהכריזו הנ"ל – פנה כ"ק אד"ש לילדים ורמז לנגן "ווי וואַנט משיח נאָו".]

והרי אדמו"ר המהר"ש בודאי ישיג ויפעל ("אויספירן") זאת, ותהי' ביאת משיח צדקנו בפועל ממש למטה מעשרה טפחים, באופן ד"מלכתחילה אריבער", והכל יהי' מתוך שלום, עונג ושמחה!

יחד עם שלימות העם – השלימות של כל יהודי ושל כל היהודים, שלימות התורה, ושלימות הארץ – ארץ ישראל לגבולותי', "ארץ טובה ורחבה" – "ירחיב ה' אלקיך את גבולך"⁴¹, כולל ארץ קיני קניזי וקדמוני⁴². ובעבודת האדם – עבודת המוחין, כמבואר בדרושים של אדמו"ר האמצעי⁴³ (כמוזכר בהתועדות הקודמת⁴⁴).

(41) שופטים יט, ח.

(42) רש"י שם.

(43) ד"ה אל תצר את מואב (ע' 6 ואילך).

(44) אור ל"ב סיון – במאמר ד"ה וידבר אלקים גו'.

(45) הושע ו, ב.

(46) נסמן בלקו"ש חי"א ע' 8 הע' 3.

מוקדש לעילוי נשמת

ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה סטראל - נפטר ביום כ"ז אלול

ולע"נ זוגתו טשרנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה - נפטרה ביום ה' טבת

יה"ר שתכיף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורנגו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

נדבת בנם - יבלחט"א - הרה"ח שמואל סטראל ומשפ' שיחיו

מוקדש

לזכות הרה"ת יוסף יצחק בן רייזל פרומא זוגתו חיה מושקא בת מרים שיחיו

וילדיהם רחל בת חיה מושקא, לאה שרה בת חיה מושקא, וישראל רחמים בן חיה מושקא שיחיו

ולזכות הנא לאה בת ח' רחל, עדינה בת ח' רחל, מרים בת ח' רחל, וצבי בן ח' רחל שיחיו

לזכות ר' ברוך אהרן בן ברניא סלאווא זוגתו רייזל פרומא בת ח' רחל שיחיו

ליובאוויטש אינה מתביישת בזה, ואשרינו שזכינו לכך

הנחה: "ועד הנחות התמימים". תרגום: מערכת "יחי המלך"

א. בשיעור תהלים היומי¹ מסיימים ספר ראשון בפסוק²: "ברוך ה' אלקי ישראל מן העולם ועד העולם אמן ואמן", ותיכף לאחריו מתחילים ספר שני בפסוק³ "כאיל תערוג על אפיקי מים כן נפשי תערוג אליך אלקים".

מהו הענין ד"מן העולם ועד העולם"? אומרת ע"כ המשנה בסוף מס' ברכות: "כל חותמי ברכות שבמקדש היו אומרים מן העולם, משקלקלו המינין (נוסח אחר – "הצדוקין"⁴) ואמרו אין עולם אלא אחד התקינו שיהו אומרים מן העולם ועד העולם".

היינו, שענין זה "שיהו אומרים מן העולם ועד העולם" תיקנו כתשובה על הירידה בגלות ד"קלקלו המינין".

עפ"ז יובן גם הקשר דפסוק זה לתחלתו של הספר השני "כאיל תערוג על אפיקי מים וגו'": כי (דוקא) זמן הגלות, מצב ד"קלקלו", מעורר ומגלה ("רופט עס אַרויס") את "נפשי תערוג אליך אלקים" כמו איל "על אפיקי מים".

ובמילים פשוטות: כיון שנמצאים במצב של גלות ("קלקלו"), עולה מיד הצעקה וה"געוואַלד": "מדוע משיח עדיין לא בא?! וזה כל כך נוגע עד שמשוים זאת ל"איל תערוג על אפיקי מים", כלומר – אין זו צעקה ותשוּקה סתם, אלא הוא משתוקק לזה כמו למים שמחיים אותו!

וזהו הלימוד משיעור תהלים היומי – שכאשר אוחזים במצב של "קלקלו" כו', זמן הגלות, צריכה להיות תשוּקה גדולה ביותר לביאת המשיח "כאיל תערוג על אפיקי מים", תשוּקה להמשיך ולחבר את הגאולה בגלות.

ובזה יובן גם הקשר בין פרקי תהלים אלו (הנאמרים תמיד בשיעור תהלים החודשי דיום זה) ליום ב' דחג השבועות – בהיותו יום טוב שני של גלויות, וכן"ל (שדוקא בזמן הגלות תקנו לומר "מן העולם גו").

ב. מכך ישנו גם מענה מאוד פשוט על הטענה הידועה: מהו המקור לזה שצריך לצעוק "ווי וואַנט משיח נאָו", וכדלקמן.

כמדובר כמה פעמים, מצד החושך כפול ומכופל דגלות, כאשר באים עם טענות כאלו לאחד שהתייגע לבוא להתוועדויות, בהם הסבירו לו ריבוי פעמים⁵ שלצעוק "ווי וואַנט משיח נאָו" זה לא דבר חדש – שהרי יהודים צועקים זאת בכל יום בתפלה: "את צמח דוד

(4) ברכות נד, א. (במשנה) וש"נ.

(1) של יום ב' דחג השבועות (ז' סיון).

(5) ראה קונטרסים "יחי המלך" גליונות: שכד ע' 7.

(2) מא, ד.

שמב ע' 3. שמז ע' 9. שמת ע' 3 ואילך. שנג ע' 6. שנה

(3) מב, ב.

ע' 6. ועוד.

עבדך מהרה תצמיח", "ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים", וזהו אחד מהי"ג עיקרים (אחכה לו בכל יום שיבוא⁶) וכו' – הרי ללא הבט על כל הנ"ל, הוא **מתבלבל** מטענות ושאלות אלו!

עד שבימים אלה קיבלתי מכתב מאחד שפגש מתנגדים אשר אינם אוחזים מליובאוויטש – הם אינם יודעים כלל מהי ליובאוויטש ומה זה מתנגדים, אך אינם אוחזים מליובאוויטש... ושאלו אצלו: מדוע דוקא ליובאוויטש צועקת "ווי וואַנט משיח נאָו"? מכך מובן – טוענים הם – שענין זה שייך לליובאוויטש בלבד, והיות שהם אינם אוחזים מליובאוויטש במילא אינם אוחזים וצועקים "ווי וואַנט משיח נאָו"!

וזאת הוא כותב לי לאחר שכתב דובר על כך ריבוי פעמים⁵...

אלו שיש להם שייכות אליו בודאי יסבירו לו מה שכבר דובר ריבוי פעמים – שהצעקה "משיח נאָו" אינה המצאה חדשה של ליובאוויטש אלא נכתבה כבר בסידור בנוסח התפילה שיהודים אומרים ג' פעמים בכל יום חול: "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח", (וכן ג"פ ובשבת ויר"ט ד"פ): "ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים"! כפי שכבר דובר על כך ריבוי פעמים.

ולאחרי כל זה – בחודש סיון תשמ"ה מגיע מכתב "חדש" עם שאלה "חדשה", כאילו שלאף אחד לא נפלה קושיא כזו עצומה: מדוע דוקא ליובאוויטש צועקת "ווי וואַנט משיח נאָו"? ושאלה זו הוא שולח דוקא אלי, כי מי עוד יכול למצוא תירוץ על כזו שאלה מבהילה... ג. אמנם, כיון שהוא מתבלבל משאלות וטענות אלו על-אף שכבר הסבירו זאת כו"כ פעמים – צריכים תמיד לחפש עוד ביאורים בזה.

הנה נוסף לביאורים הנ"ל (מנוסח התפלה בכל יום ומהי"ג עיקרים), ישנו ביאור חדש משיעור היומי בתהילים [.] שיהודים צועקים לא רק "ווי וואַנט משיח נאָו", שזו אמנם צעקה אבל באופן ד"וואַנט" (רצון), אלא יתירה מכך: "כאילו תערוג על אפיקי מים כן נפשי תערוג אליך אלקים", היינו, שלא רק **רוצה** ("וואַנט") משיח, אלא זה **נוגע בנפשו** ומשתוקק לזה כמו "מים" שמחיים אותו!

וכפירוש המדרש על פסוק זה, שעד כדי כך "נפשי תערוג אליך אלקים" – כמו איל שאם אין לו "אפיקי מים" הוא מתבטל ממציאיותו ("אויס מציאות")!

וממשיך ואומר אח"כ בפרק התהילים את הטעם (מדוע בני ישראל צועקים שרוצים משיח באופן שזה נוגע בנפשם): "באמור אלי כל היום אי' אלקיך"⁷, ומפרש המצודת דוד⁸: "בעבור שאויבי אמרו לי אי' אלקיך, אם אלקים הוא יקום ויעזרך".

כלומר, זו הסיבה לצעקת בני ישראל שרוצים משיח ולכך שהגאולה נוגעת בנפשם (מחמת טענת הגוים הנ"ל).

והנה בהמשך הפרק חוזר לשון זה פעם שני⁹: "באמרם אלי כל היום אי' אלקיך". ויש לבאר הסיבה שהוא חוזר ע"כ פעמיים – משום שבזה מוסיף עוד ענין:

הפירוש הפשוט של "באמור אלי כל היום אי' אלקיך" הוא – שהגוים אומרים כל היום

(8) עה"פ.

(9) שם, יא.

(6) עיקר הי"ב.

(7) מב, ד.

לבני ישראל "אי' אלקיד", "אם אלקים הוא יקום ויעזרך".

אבל ישנו בזה עוד פירושו¹⁰: "כל היום" אינו בא בהמשך לתיבות שלפניו "באמור אלי" (כפירוש הפשוט שכל היום הגוים אומרים "אי' אלקיד"), אלא שייך לתיבות שלאחריו – "אי' אלקיד", כלומר, הגוים שואלים את בני ישראל "כל היום אי' אלקיד": בשלמא כשאתם מתפללים לה' ולומדים את תורתו – מובן "אי' אלקיד"; אבל "כל היום" – כאשר אתם עוסקים ב"כל מעשיך" וב"כל דרכיך", היכן אז אלקיד?

והמענה על כך: ע"י ש"כל¹¹ מעשיך יהיו לשם שמים" ו"בכל¹² דרכיך דעהו", אזי "כל היום" יש לבני ישראל את "אלקיד". וכיון שהגוים שואלים "כל היום אי' אלקיד" – לכן בני ישראל זוכרים וצועקים "כל היום" שהם רוצים משיח ("נפשי תערוג אליך אלקים"), "לישועתך קוינו כל היום".

ולכן הוא חוזר באותו פרק פעם שני' "באמרם אלי כל היום אי' אלקיד" – בכדי לחזק עוד יותר את הפירוש השני.

ד. עפ"ז אפשר גם לבאר, כיצד תתכן מציאות שיהודים ישאלו מדוע צועקים "ווי וואַנט משיח נאָו":

היות שנמצאים בגלות, וישנו מקום לכך שגוים ישאלו "כל היום אי' אלקיד", כתוצאה מזה עלול לקרות שגם יהודים ישאלו מדוע צריכים לצעוק "לישועתך קוינו – כל היום" ולצעוק כל היום "ווי וואַנט משיח נאָו"!
וטוענים שזה ענין של ליובאוויטש!

– ליובאוויטש אינה מתביישת בזה, ואשרינו שזכינו לכך; אבל אין לטעות ולחשוב שזהו ענין של ליובאוויטש, ונוסף לכך גם להיות מונחים בטעות! הרי טעות כזו היא אינה בערך כלל לאדם שלומד חומש ויודע את פירוש המלות בסידור "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח" "ותחזינה עינינו כו" – לאדם כזה בודאי אין צורך להסביר שצריכים לצעוק "ווי וואַנט משיח נאָו"!

בשלמא שהצעקה תהי' "כאיל תערוג על אפיקי מים" – לכך יש לדעת קודם מ"ש בספר תהלים של דוד המלך, צריכים רצון לומר תהילים ולהבין את פירוש המלות, ואלו המרעישים נגד הצעקה "משיח נאָו" כנראה לא למדו תהילים כלל!...

אבל (כדי לצעוק "משיח נאָו") אין צורך להגיע לתהילים – כיון שזה כתוב מפורש בסידור, כנ"ל.

ה. אם-כן, נשאלת השאלה: כיצד אפשר לבוא ולשאול – היתכן שצועקים "ווי וואַנט משיח נאָו" (הרי זה מפורש בסידור)?

אלא שאין זו שאלה כלל, כיון שנמצאים בחושך כפול ומכופל דגלות, במילא יכול להיות דבר שכזה! והראי', שאפילו כאשר שואלים שאלה זו את השייכים לנו ("ביי אייגענע"), שעליהם לדעת את התשובה – גם הם מתבלבלים, מכניסים לי את השאלה ומחכים

10) ראה לקו"ת הבעלותך ל, ב. לקו"ש ח"א ע' 149. 12) משלי ג, ו. וראה רמב"ם שם, טושו"ע שם, שו"ע אדה"ז או"ח סקנ"ו ס"ב. 11) אבות פ"ב מי"ב. רמב"ם הל' דעות ספ"ג, טושו"ע או"ח סרל"א.

לתשובה, והתשובה צריכה להגיע וכו'.

ובזה גופא גם רואים עד כמה עמוק חדרה הגלות וכמה חסר בענין ד"נא"ו גם אצל השייכים לנו (ובמילא אין שום פלא מדוע זה חסר באלו שאינם שייכים לנו ("בא ניט אייגענע")) [13].

1. ויה"ר שמהדיבור אודות "משיח נא"ו ואודות "כאיל תערוג על אפיקי מים" עוד לפני ביאת המשיח – ימשך כן גם לאחר ביאתו; שהרי ע"פ הכלל ד"מעלין בקודש"¹⁴ מובן, שלאחרי ביאת המשיח תהי' עלי' בקודש בכל הענינים שעושים עכשיו, כולל הצעקה "משיח נא"ו באופן ד"כאיל תערוג על אפיקי מים", וכמבואר באגה"ק¹⁵ שגם לע"ל – כשיקויים היעוד¹⁶ "ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ" – יהיו עליות בקדושה עצמה, "מעלין בקודש",

וכמובן גם מפס"ד הרמב"ם¹⁷: "באותו הזמן כו' לא יהי' עסק כל העולם אלא לדעת את ה' בלבד", וע"פ הידוע שלאחרי ביאת משיח גופא יהיו כמה תקופות שימשכו משך זמן, וכפי שהגמ' בסנהדרין אומרת¹⁸ ש"דורו של משיח ג' דורות" (עם כל הפירושים בזה) – הרי מובן, שבענין זה ד"לא יהי' עסק כל העולם אלא לדעת את ה' בלבד" (שיהי' "באותו הזמן"), יתעלו כל הזמן מתקופה לתקופה, משום שאז יגדלו יותר ויותר בלימוד התורה בכלל, ובפרט בידיעת ה' ("לדעת את ה'") ובידיעת תורתו של משיח, ועאכ"כ שיגדלו גם בידיעת מצבו של משיח עצמו, כיון שילמד תורה את כל העם כולו¹⁹.

לכן גם אז (לאחרי ביאת המשיח), תהי' הצעקה ד"משיח נא"ו באופן ד"כאיל תערוג על אפיקי מים כן נפשי תערוג אליך אלקים" כיון שיחתרו להשיג דרגא נעלית יותר במצבו של משיח כו'.

אבל עכשיו, לא זקוקים להגיע ל"כאיל תערוג על אפיקי מים גו" שיהי' לע"ל, כיון שעתה יש לנו את זה כפשוטו ממש!

2. מכך ישנה הוראה לכל יהודי, שעליו לזעוק – עוד לפני הגאולה – "כאיל תערוג על אפיקי מים" [שזה עוד יותר מ"זוי וואַנט משיח נא"ו (כנ"ל)] – כפי שדוד המלך אמר זאת, "דוד מלך ישראל חי וקיים"²⁰ בתור "מלך ישראל" גם עכשיו, ואמר זאת בספר תהלים שלו בתור "נעים זמירות ישראל" בשם כל ישראל²¹, בשביל כל ישראל ובשליחותו של כאו"א מישראל, אשר "שלוחו של אדם כמותו"²² ממש.

ויה"ר שמהדיבור בזה וע"י מעשינו ועבודתינו בכלל, נכנס בפועל מתוך קפיצה וריקוד לגאולה האמתית והשלימה, שאז יהי' הגילוי של מעשינו ועבודתינו באופן ד"ונגלה כבוד ה' גו"²³, בשמחה ובטוב לבב, ובגלוי ממש.

(קטעים משיחות יום ב' דחה"ש ה'תשמ"ה - בלתי מוגה)

18 (צט, א.

19 ראה רמב"ם ה' תשובה פ"ט ה"ב. לקו"ת צו יז, א ואילך. ובכ"מ.

20 נוסח קידוש לבנה - מר"ה כה, א.

21 ש"ב כג, א. ורה שהש"ר פ"ב, ד. בתחילתו

22 ברכות לד, ב. וש"נ.

23 ישעי' מ, ה.

13) כאן הושמט קטע ארוך מההנחה בענין הגלות שחדרה אפי' למזכירים והנהגתם ("עד כדי כך איז דערגאנגען דער גלות און דער יצר - אז דאָס איז אפילו אַנגעקומען אין מזכירות!..."). המו"ל.

14) ברכות כח, א. וש"נ.

15) סו"ס כו.

16) זכרי' יג, ב.

17) ה' מלכים ספי"א.

פס"ד בשו"ע שבע"ש צ"ל טעימה מכל תבשיל ותבשיל

בהמשך לחג השבועות הבאנו בזה צילומים נדירים (מוקטנים) מעלה ההגהה השני' של מאמר ד"ה אתה הראת לדעת שנאמר בהתוועדות יום ב' דחג השבועות תשמ"ו

(נדפס בספר המאמרים מלוקט ח"א ע' תנז ואילך)

פענוח הצילום שלפנינו (הכתי"ק בא בהדגשה):

[את הקטע הראשון בסעיף ביקשו המניחים להשמיט ולהכניסו בסעיף ד', וכ"ק אד"ש מה"מ אישר זאת]

ו) אמנם אעפ"כ, בהכרח לומר ומובן ופשוט מעצמו (און ס'איז געשמאק צו זאגן), שענין זה ישנו כבר עכשיו, וכנודע שהכל ניתן במתן תורה. והענין הוא, דהנה בתניא (שם) מבאר רבנו הזקן (בענין גילוי האלקות שיהי' לע"ל ובפרט בתחיית המתים) שכבר הי' לעולמים מעין זה בשעת מתן תורה כדכתיב אתה הראת לדעת כו'. והיינו, שענין זה (הגילוי דתחיית המתים) כבר נמשך במ"ת, ולא עוד אלא שמדייק בלשונו כבר הי' לעולמים דייקא. די"ל הכוונה בזה, שנמשך בגדרי העולם, שזה כולל גדרי הזמן וגדרי המקום, כב' הפירושים בתיבת עולם (עולמים), שזהו שמו אשר יקראו לו בלשון הקודש, המהווה ומחי' ומקיים אותו. וי"ל שזהו הביאור בפתגם הידוע שמ"ת לא יהי' עוד הפעם, כי מכיון שהכל כבר ניתן בשעת מ"ת, וא"כ אין צורך (מ'דארף ניט) שיומשך עוד הפעם, וכיון שאין צורך בדבר ממילא מובן שלא יהי' מ"ת עוה"פ וע"ד המבואר בכ"מ, שכל התורה כולה כלולה בעשה"ד שניתנו במ"ת, עד"ז הוא בעניינו, שכל הדרגות שבתורה, כולל בחי' טל תורה דלעתידי, הכל ניתן במתן תורה. וענין זה ניתן לכל ישראל, כדאיתא במדרש שהתורה ניתנה לכאו"א לפי כחו, כולל גם יונקים ונשים מעוברות וכו' (היינו שאפילו עוברין שבמעיי אמן היו (וקבלו) בקבלת התורה), ולא זו בלבד אלא גם כל הנשמות שלא ירדו אז לעולם עדיין, או הנשמות שכבר ירדו ועלו לפנ"ז, כולם היו בשעת מ"ת.

ז) והנה בזה גופא (מה שבחי' טל תורה כבר ניתן במתן תורה) יש ב' אופנים. דאפשר שענין זה יהי' טמון ונעלם כמו שאוצר דהון יקר הכמוס וחתום מעין כל רואה, וכמו שהתורה בכלל היתה חמדה גנוזה לפני מתן תורה. דגם ענין זה פועל עילוי בישראל, כמו בפשטות שמי שיש בבעלותו אוצר גדול, הרי אף שאינו משתמש בו מאיזו סיבה שתהי', מ"מ יש לו ערך גדול יותר, שנחשב לעשיר גדול. וכ"ה להלכה בהלכות ערכין דכתיב על פי אשר תשיג ידו יעריכנו הכהן, שתלוי בהישג ידו, ואם יש לו אוצר גדול (אף שלא השתמש בו)

נערך עשיר, ועד שזה מובן בפשטות גם אצל תגרי לוד, ובמנהג דרך ארץ, וגם בחו"ל וגם בשבעים אומות העולם. ועד"ז יובן בנמשל, כשבחי' טל שבתורה היא באופן דאוצר נעלם בידי ישראל (מזמן מ"ת), פועל שיהיו נערכים באופן נעלה ביותר ע"י הכהן, אלקיכם כהן הוא, ועד שענין זה **פועל גם בע'** האומות. אבל מ"מ אין זה החידוש האמיתי דמתן תורה, וגם לפני מתן תורה היתה התורה בבחי' חמדה גנוזה, והחידוש דמ"ת הוא שהתורה תומשך בישראל בפנימיות ובגלוי ובפשטות. ועד"ז הוא בבחי' טל שבתורה, שאינו מספיק זה שענין זה כבר ניתן (בהעלם) בשעת מ"ת, אלא שצריך שיפעול גם בפנימיות, וכמ"ש כי היא חכמתכם ובינתכם גו', דעיקר ענין התורה הוא שהיא בבחי' חכמה ובינה, בחי' לימוד בהבנה והשגה.

ח) והענין הוא, דהנה איתא במשנה אין דורשין במעשה מרכבה ביחיד אא"כ ה' חכם ומבין מדעתו, די"ל, דע"י הלימוד דיחיד זה במעשה מרכבה (דהיינו פנימיות התורה), ה"ה מוציא עי"ז*) את כל תלמידיו וכל כלל ישראל בהבנה והשגה בפנימיות התורה. אך ע"פ משנ"ת שהגילוי דמ"ת ה' לכל ישראל, צריך לומר, שגם ענין זה (ההבנה והשגה בבחי' טל תורה) צ"ל בכל ישראל. ויש לומר, דזהו החידוש דתורת החסידות, שיהי' לימוד פנימיות התורה (בחי' טלא דבדולחא, טלא דנטיף מע"ק) באופן דהבנה והשגה, ובאופן דיתפרנסון מיני'. כי הגם שבדורות הקודמים היתה ההגבלה דאין דורשין במעשה מרכבה ביחיד כו', הנה בזמן הזה, בערב שבת, הרי **הפס"ד** בשו"ע שבע"ש צ"ל הטעימה מכל **תבשיל ותבשיל דשבת**, טועמי' חיים זכו, וא"כ צ"ל עתה הטעימה מהגילוי דבחי' טל תורה שיתגלה לע"ל, היינו ההבנה והשגה בפנימיות התורה. ובזה יובן מ"ש גשם נדבות תניף אלקים גו', שהטל תורה דמ"ת נק' בשם גשם (נדבות) דוקא, כי התכלית דבחי טל זה הוא שתהי' בו גם המעלה דגשם, ועד שיומשך בהבנה והשגה כמו בחי' גשם, נגלה דתורה.

(* להעיר ממצות המלך (אגה"ק . . .)

[בצילום המקורי מופיעה ההערה בצדו הימני של העמוד].

מוקדש לעילוי נשמת

הרה"ח ר' **משה נחום** בהרה"ח ר' **מרדכי מענדל** ע"ה קדנר

נפטר כ"ב ניסן - אחרון של פסח, ה'תשע"א

יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והוא בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

והנה מבואר בהמשך הדרוש שם (ובכמה דרושים) שגילוי בחי' של שנתורה יהי לעיל, כשיתגלה ענין סלא דבולחא, סלא דנשף מעתיקא קדישא וכו'. וכמבואר שם שוהו משאדול כל העוסק בתורה כל תורה מחייהו, שעיי העוסק בגולה דתורה כוון היה יחשד לעיל בחי' של תורה, פנימיות התורה. וחוה גם משי" תורה חדשה מאתי תצא, שגילוי זה דבחי' של שנתורה (תורה חדשה) יהי לעיל דוקא, אמנם אע"כ, כהנהגה לומר לענין זה ישנו כבר עכשיו, וכנודע שיהלכו ניהו במתן תורה, והענין הוא, דהנה בחגיגה (שם) מבאר רבינו חזקו (בענין גילוי האלקות שיהי' לעיל ובפרט בחגיגת המתים) שכבר הי' לעולמים מעין זה בשעת מתן תורה כדכתיב אתה הראת לדעת כו'. והיינו, שענין זה (הגילוי דחגיגת המתים) כבר נמשך במית, ולא עוד אלא שהמשכה זו הייתה לעילא, בגדרי העולם, שזה כולל גדרי הומו וגדרי המקום, ככ המורשים בחיבת עולם* (עולמים), שוהו שמו אשר יקראו לו בלשון הקודש, המתהוה ומחי' מקיים אותו* (זה הביאור כפתגם הידוע שמית לא יהי' עוד המעמ"ס, כי מכיון שרכל כבר ניהו בשעת מית, וא"כ אין צורך (מידארף נ"ט) שימשך עוד המעמ, וכיון שאין צורך בדבר כמילא מובן שלא יהי' מית עוה"ס ועד צד המבואר ככ"ס, שכל התורה כולה נקבלת התורה, ולא זו בלבד אלא גם כל מוכרח המעמ והמעמ (הן בשית והן בשית) צ"ל וצ"ע, של דהרגות כשנתורה, כולל בחי' של תורה דלעתיד, הכל ניהו במתן תורה, וענין זה ניהו לכל ישראל, כדאייתא במדרש* שאפילו עורכי שבעי און הן נקבלת התורה, ולא זו בלבד אלא גם כל הגשמות שלא ירדו אז לעולם עדיין, או הגשמות שכבר ירדו ועלו למנין, כולם היו בשעת מית.

(ב"ר)

וענין אבסא דמלכו (גון ס"ט) לעיל (ב"ר)

סגולתו פשוטו כבר הי' אצוללים דיקו, דיקו היינו ד"ס, סגולתו

ה"ה

ה"ה

(ג"ר)

הפעולה נמשך אלא ד"ס כתיב, כתיב לא יעלה ויעלה לעולם וכו' (כ"ה)

אשר כזה גופא (מה שחיי' של תורה כבר ניהו במתן תורה) יש ב' אפנים. דאפשר שענין זה יהי' טמון ונעלם כמו אצור י"ח מכל י"ח (כ"ה) שנתורה הייתה חסדה גנוהי' לפני מתן תורה. דגם ענין זה מופיע עליו בישראל כמו בפסוק, שמי שיש בבעלותו אצור גדול, והי' אף שאינו משתמש בו מאיז טיבה שתי' א"ל, מ"מ יש לו ערך גדול יותר, שנחשב לעשיר גדול. וכזה להלכה בהלכות ערכין דכתיב* על פי אשר תשיג ידו יערייכו הכהן, שתלוי בהיטע ידו, חם יש לו אצור גדול (אם שלא השתמש בו) וישם כעשה לענין זה, ועד שישתהיה מובן בפסוקו גם אצל תגרי לוד, ובמנהג דרך ארץ, וגם בחיל' וגם כשביעם אומות העולם. ועד"ז חזקו בנמשל, אשכחשכח* של שנתורה לא כאומן דאצור נעלם כירי ישראל (מזמן מית) וישם מופיע שיהיו נערכים באופן נעלה ביותר עיי' הכהן, אלקים כהן הוא, ועד שענין זה ואשר גם לוד האומות, אבל מ"מ אין זה החידוש האמיתי ומתן תורה, אשר וגם לפני מתן תורה הייתה התורה כח"י המדה גנוה, והחידוש דמית הוא שהתורה תומשך בישראל בפנימיות ובגילוי ובפסוקות. ועד"ז הוא בבחי' של שבהרה, שאינו מספיק לה שענין זה כבר ניהו (בהעלם) בשעת מית. אלא

(ג"ר)

(ג"ר)

דמין ידו יעלה ויעלה עליו (כ"ה)

הענין

(ג"ר)

והענין הוא, דהנה אייתא במשנה* אין דרושין במעשה מרכבה ביחיד אא"כ הי' חכם ומכין מדעתו, ד"ל, דעיי' הלימוד דידוד זה במעשה מרכבה (דהיינו פנימיות התורה), היה מוציא עיי' את כל תלמידיו וכל כולל ישראל בהבנה והשגה בפנימיות התורה, אך עיי' משנת שהגילוי דמית הי' לכל ישראל, צריך לומר, שגם ענין זה (ההבנה והשגה בבחי' של תורה) צ"ל בכל ישראל, ויש לומר, דזוהו החידוש דתורת החסידות, שיהי' לימוד פנימיות התורה (בחי' סלא דבולחא, סלא דנשף מע"ס) כאופן דהבנה והשגה ובאופן דיתפרנסון מיניי', כי הגם שבדורות הקודמים הייתה ההגבלה דאין דרושין במעשה מרכבה ביחיד כו', תנה כוון הוה, כערב שבת* הי' נמשך בשו"ע* שביע' שבת, וטעמי' הי"ם וכו', וא"כ צ"ל עתה הטעימה מהגילוי דבחי' של תורה שיתגלה לעיל, היינו ההבנה והשגה בפנימיות התורה, וכזה יובן מ"ש גשם נדבות תגין אלקים נ"ר, שהסל תורה דמית נ"ר בשם גשם) ודוק, כי החלכת דבחי' סל זה הוא שתייה' בו גם המעלה וגשם, היינו שומשך בהבנה והשגה כמו בחי' גשם, גולה דתורה.

(ג"ר)

(ג"ר)

(ג"ר)

(ג"ר)

הבחי' (ג"ר)

ה"ה

הענין

מוקדש
לכ"ק אדמו"ר שליט"א
מלך המשיח
מהרה יגלה אכ"ר

לעילוי נשמת

ר' נתנאל ב"ר אפרים ע"ה נסים
נפטר ביום ט"ז סיון ה'תשס"ה
ת. נ. צ. ב. ה.
ולזכות

וזגתו מרת דבורה בת אסתר תח"ל נסים
לאורך ימים ושנים טובות עד ביאת
גואל צדק, ומתוך בריאות הנכונה
*

נדפס ע"י ילדיהם

ר' עמוס וזוגתו מרת רישא שיחיו נסים
ר' אפרים וזוגתו מרת מריטה שיחיו נסים
ר' דוד וזוגתו מרת אורה שיחיו בורק

נדפס לעילוי נשמת

ר' אפרים יונה ב"ר אורי אהרן יואל ז"ל זיסק

ולע"נ מרת **ח' רחל בת ר' פנחס זליג ז"ל**

ולע"נ ר' **מאיר ב"ר צבי ע"ה ולע"נ ר' פנחס זליג ב"ר יצחק ע"ה**

ו"הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחיו – לשפע ברכות עד בלי די